

Finansutskottet

Statsrådets försvarsredogörelse

Till försvarsutskottet

INLEDNING

Remiss

Statsrådets försvarsredogörelse (SRR 9/2024 rd): Ärendet har remitterats till finansutskottet för utlåtande till försvarsutskottet.

Beredning i delegation

Ärendet har beretts i finansutskottets förvaltnings- och säkerhetsdelegation.

Sakkunniga

Förvaltnings- och säkerhetsdelegationen har hört

- enhetschef Karoliina Honkanen, försvarsministeriet
- specialsakkunnig Heikki Kuru, försvarsministeriet
- enhetschef, ekonomidirektör Kristiina Olsson, försvarsministeriet
- specialsakkunnig Sebastian Wassholm, försvarsministeriet
- ambassadråd Hanna Lepistö, utrikesministeriet
- konsultativ tjänsteman Timo Annala, finansministeriet
- budgetråd Marko Synkkänen, finansministeriet
- planeringschef, överstelöjtnant Jarkko Kolehmainen, Gränsbevakningsväsendet
- planeringschef Jukka Anteroinen, Huvudstaben
- sektorchef Sanna Forsman-Jokinen, Huvudstaben
- överste, planeringschef Ari-Pekka Väänänen, Arméstaben
- överste, planeringschef Antti Lautala, Flygstaben
- kommandör, sektorchef Heikki-Ilari Hirvonen, Marinstaben
- planeringschef, överstelöjtnant Janne Rautiainen, Försvarsmaktens logistikverk
- kundchef Lasse Koponen, Försvarsfastigheter
- Director, EU & Nato Affairs, Industry & Technology Foresight Pasi Niinikoski, Patria Abp
- styrelseledamot Raimo Karjalainen, Sako Oy
- forskare Ville Kaitila, Näringslivets forskningsinstitut ETLA
- verksamhetsledare Antti Lehtisalo, Försvarsutbildningsföreningen
- generalsekreterare Tuija Karanko, Puolustus- ja Ilmailuteollisuus PIA ry
- ordförande Kari Salminen, Reservistförbundet

Utlåtande FiUU 1/2025 rd

- ordförande Aaro Mäkelä, Finlands Reservofficersförbund rf
- militärrepresentant i EU och Nato, generallöjtnant Kim Jäämeri
- överstelöjtnant Riku Hartikainen.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- Nammo Lapua Oy
- Underofficersförbundet rf
- Maanpuolustuksen Henkilökuntaliitto MPHL ry
- Kvinnornas Beredskapsförbund rf
- Befälsförbundet rf
- Finlands Fredsbevararförbund rf
- Officersförbundet
- Beväringförbundet rf.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmänt och avgränsning

Statsrådets försvarsredogörelse drar upp de försvarspolitiska riktlinjerna för hur Finlands försvarsförmåga ska upprätthållas och utvecklas. Redogörelsen ger en god utgångspunkt för planeringen för att säkerställa att försvarsförmågan motsvarar kraven i en omvärld som förändras snabbt. Tidsrymden för redogörelsen sträcker sig ända fram till slutet av 2030-talet, dvs. längre än den pågående valperioden.

Finansutskottet behandlar redogörelsen ur sitt eget ansvarsområdes perspektiv och lägger således fokus på försvarsbudgeten, de offentliga finanserna och de finansiella resurserna.

Försvarsbudgeten

Finlands försvarsbudget är cirka 7,3 miljarder euro 2025. Då inkluderas också militärpensionerna inom försvarsministeriets förvaltningsområde, en del av Gränsbevakningsväsendets utgifter och utrikesministeriets andel av utgifterna för militär krishantering. Försvarsutgifterna ökar under 2020-talet i synnerhet på grund av genomförandet av strategiska projekt (F-35-anskaffningar och Flottilj 2020). Försvarsutgifternas andel beräknas vara cirka 2,5 procent av bruttonationalprodukten (BNP) 2025.

Genom de nuvarande besluten varierar försvarsbudgeten mellan 7,2 och 5,5 miljarder euro 2026–2029. Natos gällande tvåprocentsmål beräknas bli uppnått utan nya beslut 2029.

Redogörelsens riktlinjer för försvarsutgifterna och Natos budgetmål

Redogörelsen lägger fast att försvarsutgifterna över valperioderna ska dimensioneras åtminstone enligt den ambitionsnivå som Nato gemensamt fastställt. Finansieringen anknyter således till den pågående diskussionen om på vilken nivå medlemsländernas försvarsutgifter bör ställas för att en tillräcklig avskräckning ska uppnås.

Utlåtande FiUU 1/2025 rd

Utskottet konstaterar att det finns tryck på att höja den gällande målnivån på två procent. Enligt uppgift räcker det nuvarande målet inte heller till för att tillgodose alla utvecklingsbehov som lyfts fram i redogörelsen. En nivåhöjning med en procent innebär en ökning på cirka 2,9 miljarder euro i Finlands försvarsutgifter.

Enligt preliminära uppgifter var Natos budget år 2024 sammanlagt cirka 1 362,2 miljarder euro, varav Förenta staternas andel var nästan 66 procent, dvs. 894,0 miljarder euro (3,38 procent av Förenta staternas BNP). I genomsnitt stod medlemsländernas försvarsutgifter för 2,71 procent av BNP och varierade från 1,28 procent i Spanien till 4,12 procent i Polen. Åtta länder låg under målnivån (Belgien, Kanada, Kroatien, Italien, Luxemburg, Portugal, Slovenien och Spanien). Efter Förenta staterna fanns de största försvarsbudgetarna i Tyskland (90,2 miljarder euro, 2,12 % av BNP), Storbritannien (75,9 miljarder euro, 2,33 %), Frankrike (59,4 miljarder euro, 2,06 %), Polen (32,3 miljarder euro, 4,12 %), Italien (31,8 miljarder euro, 1,49 %), Kanada (28,2 miljarder euro, 1,37 %) och Turkiet (21,0 miljarder euro, 2,09 %).

Viktigare än försvarsutgifternas andel av BNP är trots allt vilken prestationsförmåga som konkret uppnås med finansieringen, påpekar utskottet. Ju högre ambitionsnivån är desto viktigare är det också inom vilken tidsram det är möjligt och ändamålsenligt att uppnå målet. Detta påverkas till exempel av den ökade efterfrågan på försvarsmateriel och de leveranssvårigheter som den orsakar, vilket redan nu har ökat reservationsanslagen exceptionellt mycket i försvarsbudgeten (2,3 miljarder euro 2025).

Justeringar enligt kostnads- och köpkraftsnivån. Det är behövligt att redogörelsen fortfarande beaktar justeringarna enligt kostnadsnivå i linje med etablerad praxis. Likaså framhävs de index-, valutakurs- och köpkraftsjusteringar som föranleds av upphandlingsavtalen inom projekten Flottilj 2020 och F-35.

Budgetbalans. Redogörelsen går också in på det inbördes beroendet mellan försvarsbudgetens delar, vilket även utskottet ser som viktigt. Om de finansiella resurserna för en av delarna ändras inverkar det på kostnaderna för de andra delområdena, vilket innebär att utgifterna för personal, material, verksamhet och infrastruktur behöver vara i balans.

Läget i de offentliga finanserna

Budgetpropositionen för 2025 uppgår till 89,2 miljarder euro. Den uppvisar ett underskott på 12,5 miljarder euro, vilket kommer att finansieras genom ökad upplåning. Statsskulden beräknas vara 181 miljarder euro vid utgången av 2025, vilket är 63 procent i förhållande till bruttonationalprodukten.

Försvarets behov av tilläggsresurser ökar utmaningarna för dem som har till uppdrag att fatta beslut om finanspolitiken. Detta beror bland annat på skuldsättningsutvecklingen, de gränser som EU fastställt i sina finanspolitiska regler och samordningen av andra behov. Besluten försvåras också av att redogörelsen inte anger någon prioriteringsordning för utvecklingsobjekten, vilket oundvikligen kommer att framhävas när behoven måste samordnas. De detaljerade finansieringsbesluten fattas inom ramen för planerna för de offentliga finanserna och budgetarna.

Utlåtande FiUU 1/2025 rd

Utskottet instämmer i redogörelsens riktlinje att balanserade och hållbara offentliga finanser är en central förutsättning för att försvaret ska kunna utvecklas. Samtidigt är ett land med stark försvarsförmåga tryggt och bildar en stabil verksamhetsmiljö för utländska investeringar, vilket också förbättrar utsikterna för de offentliga finanserna.

Utskottet anser att regeringens tillväxtåtgärder och balanseringen av de offentliga finanserna i den rådande instabila omvärlden är ännu viktigare än tidigare. Också inkomst- och utgiftsstrukturen måste granskas kritiskt för att säkerställa ett hållbart slutresultat för både de offentliga finanserna och försvaret. Satsningarna på förebyggande beredskap och stärkt avskräckning är nödvändiga och betydligt mindre än de omätliga förluster som ett krig kan leda till.

Krigsekonomi. I enlighet med redogörelsen anser finansutskottet dessutom att det är viktigt att beredskapen för en övergång till krigsekonomi upprätthålls och utvecklas aktivt som en del av totalförsvaret. Regeringen bör se till att lagstiftningen motsvarar behoven för att åtgärderna ska kunna genomföras snabbt.

Gränsbevakningsväsendets utgifter som en del av försvarsbudgeten

Den förändrade säkerhetspolitiska miljön förutsätter en hög prestationsförmåga vid den yttre gränsen, där Gränsbevakningsväsendet spelar en framträdande roll. Gränsbevakningsväsendet är en del av försvarssystemet och övervakar bland annat Natos och EU:s längsta gräns mot Ryssland. År 2024 rapporterades 385 miljoner euro av Gränsbevakningsväsendets anslag till försvarsutgifter som beräknas enligt Natokriterierna.

Utskottet anser att också Gränsbevakningsväsendets anslag måste säkerställas samtidigt som det läggs fast att försvaret ska få ökade resurser. Gränsbevakningsväsendets basfinansiering räcker inte till för att bedriva verksamhet på nuvarande nivå och möjliggör inte att de nya kapaciteter som de strategiska projekten medför används fullt ut. Allvarlig uppmärksamhet bör fästas vid detta.

Budgetberäkning enligt Natokriterierna

Ur Natos synvinkel ingår de nationella försvarsbudgetarna i alliansens bördefördelning. Nato har haft en gemensam, vedertagen definition för försvarsutgifterna sedan början av 1950-talet. Definitionen omfattar försvarsbudgeten, utgifterna för andra förvaltningsområden – som under undantagsförhållanden består av trupper som deltar i militära insatser – utgifterna för fredsbevarande insatser och försvarsförvaltningens pensionsavgifter. Enligt utredning är det inte möjligt att göra nationella förbehåll eller undantag.

Sakkunniga har lyft fram att kostnaderna för beväringstjänsten behöver beaktas när försvarsbudgeten beräknas enligt Natos kriterier. Etna¹ har beräknat att alternativkostnaden för den tid som ur arbetsmarknadens synvinkel årligen används för tjänstgöringen motsvarar 0,4 procent av bruttonationalprodukten. Beräkningen inkluderar dock inte bland annat ökad fysisk, psykisk och yrkesmässig erfarenhet eller uteblivet deltagande i arbetslivet på grund av andra orsaker.

¹ Asevelvollisuuden kustannukset. Rapport från Näringslivets forskningsinstitut 111/2021

Utlåtande FiUU 1/2025 rd

Utskottet håller med de sakkunniga om att sättet att beräkna Natobudgeten också i fortsättningen bör vara tydligt och grunda sig på verifierbara kostnader. Definitionen av försvarsutgifter bör genuint främja en konkret förstärkning av alliansens avskräckning och försvar. Ur Finlands synvinkel är det viktigt att alla medlemsländer satsar på sitt försvar och i sin försvarsbudget eftersträvar en stark och kostnadseffektiv prestationsförmåga och samtidigt är medvetna om fördelarna med värnplikten.

EU-finansiering

Utskottet ser det som ändamålsenligt att redogörelsen lägger fast att försvaret ska vara ett prioriterat område i EU:s fleråriga budgetram 2028–2034. Det är nödvändigt att stärka EU-ländernas försvar. En stark och handlingskraftig Europeisk union är central för Finlands försvar. Det är också viktigt att säkerställa Finlands andel av EU-finansieringen av försvaret.

Utskottet lyfter dessutom fram behovet av att utreda om det är möjligt att ta in EU-finansiering i försvarsbudgeten enligt Natos kriterier. Detta är särskilt relevant om EU:s försvarsbudget växer i väsentlig grad.

Reflexioner kring de finansiella resurserna

Under redogörelseperioden föranleds resursbehov särskilt av reformen av landets försvar, upprätthållandet och utvecklandet av verksamheten och beredskapen, slutförandet av integrationen i Nato samt de nya uppgifter som Natomedlemskapet medför. Ett tryck på tilläggsresurser orsakas dessutom bland annat av att värnpliktsystemet och det frivilliga försvaret utvecklas, beväringarnas ekonomiska förmåner ses över och underrättelse- och FoUI-verksamheten stärks.

En reform av försvaret pågår redan och fortsätter till slutet av 2030-talet. Utskottet konstaterar att resursbehovet för reformen är massivt. Deras storleksklass är på samma nivå som de pågående strategiska projekten inom sjö- och luftförsvaret sammantaget. Andra prioriteringar inom upprätthållandet och utvecklandet av försvarssystemet är ibruktageandet av nya system för sjö- och luftförsvaret samt Nato-integrationen av försvarssystemen.

Personalbehov. I redogörelsen konstateras det att Försvarsmaktens avlönade personal måste utökas med 1 500 årsverken under innevarande och följande valperiod. Antalet anställda ökar likaså med 500 årsverken 2023–2026 enligt den föregående redogörelsen. Dessutom höjdes antalet kontraktsanställda militärer permanent till 500 årsverken 2024.

Utskottet instämmer i det som står i redogörelsen om att personalen måste vara tillräckligt stor, kompetent och motiverad. I personalbesluten måste utöver förändringarna i omvärlden och Nato-uppgifterna också utvecklingen av Europeiska unionens försvarsdimension och det övriga försvarssamarbetet beaktas. Det är också viktigt att säkerställa bland annat tillräckliga resurser för Finlands egen underrättelseverksamhet samt ett tillräckligt stöd för exportfrämjandet inom försvarsindustrin, vilket lyfts fram nedan. Det är också viktigt att se till att sektorn kan attrahera och behålla personal.

Utlåtande FiUU 1/2025 rd

Beväringstjänst. Värnplikten är även framöver en grundläggande faktor i Finlands försvar. Den producerar kostnadseffektivt en omfattande, kompetent och funktionsduglig reserv och den har stor betydelse vid rekryteringen av avlönad personal till Försvarsmakten. Fördelarna med tjänstgöringen, såsom studier och erfarenhet, bör lyftas fram på bred front ända fram till yrkesvalet. Det är viktigt att kompetensen ökar, både för individen och för hela samhället.

Utskottet välkomnar att redogörelsen identifierar behovet av att se över beväringarnas förmåner. Den allmänna värnplikten har fortfarande medborgarnas starka stöd, och för att ha kvar den är det viktigt att också se till att förmånerna är uppdaterade.

Civiltjänstsystemet ska enligt redogörelsen utvecklas så att det blir allt mer ändamålsenligt genom att civiltjänsten tydligare än för närvarande kopplas till verksamhetsmodellen för övergripande säkerhet. Utskottet stöder redogörelsens riktlinjer och betonar särskilt vikten av att räddningsväsendets uppgifter beaktas.

Som en del av *Natos försvarsplaneringsprocess* ställer man nya förmågemål för alla medlemsstater, även för Finland, år 2025 och genomförandet av dessa förutsätter tilläggsresurser. De nya skyldigheterna hänför sig exempelvis till logistisk infrastruktur, funktioner i anslutning till mottagande av trupper och värdlandsstöd, försörjningsberedskapen och sjukvården. Dessa finansieras till viss del också med anslag för andra förvaltningsområden.

Utskottet betonar vikten av att Natos gemensamma finansiering används fullt ut för att bygga upp den infrastruktur som Natos kollektiva försvar och närvaro kräver. Det är också viktigt att genomföra ekonomiskt förnuftiga projekthelheter och sörja för samarbetet mellan förvaltningsområdena för att minimera kostnaderna till exempel i samband med trafikprojekt (bl.a. beaktande av reservlandningsplatser).

Lokalkostnader och sunda lokaler. För att säkerställa prestationsförmågan och uppfylla Natoåtagandena måste den militära infrastrukturen byggas ut avsevärt, vilket höjer Försvarsmaktens hyresutgifter permanent. Också reparationsprogrammet för kaserner bör genomföras snabbt. Fastigheter där det finns problem med inomhusluften ska inte användas för inkvartering av beväringar eller som arbetslokaler. Lokalerna måste saneras så snart som möjligt, alternativt måste tillfälliga lokaler ordnas för beväringarna.

Genomförandet av lokallösningarna förutsätter att Senatkoncernen anvisas tillräckliga investeringsfullmakter som riktas till Försvarsfastigheter. Samtidigt bör lokalkostnaderna dock stävjas bland annat genom att användningen av lokalerna effektiviseras och utrymmesbehoven i mån av möjlighet tillgodoses i befintliga byggnader. Det är också nödvändigt att vidareutveckla modellen för bestämmande av hyran för att anslaget för operativ verksamhet inte i allt högre grad ska gå till fastighetsutgifter.

Forskning, utveckling och innovation (FoUI) Utvecklingen av försvarets omfattande kompetens stöder sig på det nationella FoUI-systemet och dess förmåga att på lång sikt producera ny kunskap och kompetens. Offentlig finansiering som finansierar grundforskning och bygger upp en kunskapsbas är således ytterst viktigt för försvaret. Den tekniska utvecklingen förändrar bilden av

Utlåtande FiUU 1/2025 rd

kriget och påverkar de militära lösningarna, så försvarets behov bör ses som en del av FoUI-finansieringen.

Utskottet ser det som angeläget att försvarsförvaltningens egen förmåga och kapacitet stärks för uppföljning och hantering av teknik både för att den nationella finansieringen och de internationella FoUI-instrumenten ska nyttjas fullt ut. Försvarsindustrins och vetenskapssamhällets deltagande i FoUI-samarbetet på olika nivåer med EU och Nato samt i det bilaterala och multilaterala samarbetet bör ytterligare förbättras. Detta förutsätter att beredningsprocesserna i anslutning till FoUI-finansieringen utvecklas så att det finns möjlighet att systematiskt föra in motiverade behov i processen. Också teknik med potential till dubbel användning måste beaktas i FoUI-finansieringen.

Stödet till Ukraina. Enligt redogörelsen bör stödet till Ukraina fortsätta så länge det behövs. För att upprätthålla Finlands försvarsförmåga är det fortfarande av största vikt att man får full tilläggsfinansiering för ersättandet av den materiel som överlåtits till Ukraina. Detta gäller också stöd till industrin och ammunitionsproduktionen.

Utskottet betonar (såsom i FiUB 25/2024 rd) att ersättningen för överlåtet material beaktas i ramnivån som en strukturell ändring som höjer ramnivån i enlighet med de kostnader som uppstått. Enligt utskottet är riktlinjen tydlig och man bör hålla fast vid den.

Det frivilliga försvaret är en viktig resurs för Finland. Det höjer försvarsviljan och har stor inverkan på den övergripande säkerheten. Redogörelsen lyfter fram den arbetsgrupp för utveckling av det frivilliga försvaret som försvarsministeriet tillsatt och som har till uppgift att utarbeta ett förslag till målbild för verksamheten. I arbetet beaktas bland annat Försvarsutbildningsföreningens (MPK) roll som utbildare av de lokala trupperna, utbildnings- och upplåtandemodellen för lokala trupper, MPK:s utbildningsansvar under undantagsförhållanden, utbildningsansvaret för den övergripande säkerheten och Natos konsekvenser för det frivilliga försvaret samt behoven av att utveckla lagstiftningen om det frivilliga försvaret. Utifrån utredningen bereder man sig på behövliga verksamhets- och lagstiftningsmässiga reformer.

Utskottet anser det viktigt att regeringen också tryggar Försvarsutbildningsföreningens finansiering på lång sikt för att den inte ska vara beroende av årliga understöd. Försvarsorganisationernas verksamhet är överlag ett mycket kostnadseffektivt sätt att upprätthålla och utveckla både militära och andra beredskapsfärdigheter och kristalighet. Kompetensen hos reservister och andra personer som deltar i frivillig utbildning ska likaså utnyttjas i så stor utsträckning som möjligt.

Rätt till skatteavdrag för utrustning. Utskottet lyfter fram en utredning² om skatteavdrag för utrustning till den del den lämpar sig för användning under kristider och är förenlig med kraven i enlighet med den försvarsutbildning som ordnas av Försvarsmakten eller Försvarsutbildningsföreningen. I utredningen ansågs rätten till skatteavdrag inte motiverad med tanke på skattesystemet och verkställigheten ansågs problematisk.

² Utredning om rätten till skatteavdrag för utrustning som lämpar sig för militärt bruk. Finansministeriet, skatteavdelningen. 26.4.2024.

Utlåtande FiUU 1/2025 rd

Med tanke på försvaret skulle det dock bli ett incitament för att skaffa egen utrustning om man kunde få stöd för anskaffningen. Det skulle vara ett kostnadseffektivt sätt att se till att materielen räcker till samtidigt som reservisternas utrustningsstandard höjs. Utskottet anser att utredningsarbetet bör fortsätta tillsammans med försvarsförvaltningen för att problemen ska kunna lösas och stödet bli tillräckligt noggrant avgränsat och tydligt genomfört.

Skjutbanor. Utskottet hänvisar till sitt budgetbetänkande (FiUB 25/2024 rd) och betonar att Försvarsmakten och det frivilliga försvaret behöver ett tillräckligt nätverk av skjutbanor för att kunna fullgöra sina uppgifter. Utskottet påskyndar projektarbetet under ledning av inrikesministeriet och menar att projektet bör ge konkreta resultat i form av att trygga skjutbanornas verksamhet och göra miljötillstånden smidigare samt genomföra behövliga lagstiftningsändringar. Det är inte bara en fråga om finansiering, utan i synnerhet om att sätta i kraft miljötillstånden på det sätt som krävs.

Ett centrum för krishanteringsveteraner. Utskottet påskyndar också inrättandet av ett nationellt centrum för krishanteringsveteraner för att stödåtgärderna för veteranerna ska finnas att få över en disk och motsvara arrangemangen i de övriga nordiska länderna.

Försvarsindustrin och exportpotentialen

Utskottet välkomnar att försvarsindustrin i redogörelsen ses som en del av försörjningsberedskapen och försvarets verksamhetsförutsättningar. Enligt redogörelsen måste samarbetet med försvarsindustrin ökas och fördjupas snabbt och på lång sikt.

Utskottet betonar att riktlinjerna bör visa sig som konkreta åtgärder. Upphandlingarna bör alltid göras i hemlandet när det är möjligt. Dessutom ska system som skaffats från utlandet i mån av möjlighet förenas med ett krav på industriellt samarbete som säkerställer försörjningsberedskapen för systemen. Det är också viktigt att det finns ett långvarigt engagemang från myndigheternas sida i projekten, vilket gör det möjligt att öka företagets kapacitet.

En livskraftig inhemsk försvarsindustri behöver utöver inhemska upphandlingar också export för att trygga sin verksamhet. Därför har Försvarsmakten i budgeten getts i uppgift att stödja försvarsindustrins exportfrämjande och internationalisering. Den internationella försvarsmaterielmarknaden har överhettats och intresset för Finlands höga teknologikompetens och innovationsförmåga är stort. Enligt uppgift har sektorn också utnyttjad kapacitet.

Finland bör ha förmåga och resurser att utnyttja den befintliga exportpotentialen och efterfrågan på marknaden. Samtidigt stärks handelsbalansen, sysselsättningen och de offentliga finanserna. Det är också viktigt att se till att praxisen för exporttillstånd motsvarar praxisen i andra EU-länder. Det är också viktigt att främja samarbetet med bland annat de övriga nordiska länderna.

Utskottet lägger vikt vid (såsom i FiUB 25/2024 rd) i synnerhet att Government-to-Government (G2G) införs i samarbete med industrin. Försvarsmaterielhandeln är allt oftare mellanstatlig verksamhet som inte kräver konkurrensupphandling. Finland bör också delta i dessa förhandlingar för att företagets kompetens ska kunna nyttjas fullt ut.

Utlåtande FiUU 1/2025 rd

Avslutningsvis

Utskottet ser det som lämpligt att försvarsredogörelsen utarbetas regelbundet, parlamentariskt och för flera valperioder framåt. På detta sätt säkerställs en långsiktig strategisk utveckling av Finlands försvarsförmåga. Den viktigaste faktorn för att säkerställa utvecklingen är i enlighet med redogörelsens riktlinjer att försvaret får tillräckliga resurser på lång sikt. Planmässighet och nyttjande av hela samhällets resurser ökar också beredskapens kostnadseffektivitet.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Finansutskottet föreslår

att försvarsutskottet beaktar det som sägs ovan.

Helsingfors 11.3.2025

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Markus Lohi cent
vice ordförande Saara Hyrkkö gröna
medlem Otto Andersson sv
medlem Seppo Eskelinen sd
medlem Timo Heinonen saml
medlem Marko Kilpi saml
medlem Aki Lindén sd
medlem Laura Meriluoto vänst
medlem Minna Reijonen saf (delvis)
medlem Jari Ronkainen saf
medlem Joonas Räsänen sd
medlem Sari Sarkomaa saml
medlem Sami Savio saf
medlem Pia Viitanen sd
medlem Ville Vähämäki saf
medlem Ben Zyskowiec saml
ersättare Hannu Hoskonen cent
ersättare Mikko Lundén saf
ersättare Juha Mäenpää saf
ersättare Saku Nikkanen sd
ersättare Jaana Strandman saf (delvis)
ersättare Ville Väyrynen saml.

Sekreterare var

utskottsråd Mari Nuutila.

Utlåtande FiUU 1/2025 rd
Avvikande mening

Avvikande mening

Motivering

Vänsterförbundet instämmer i finansutskottets utlåtande, men konstaterar i fråga om exporten av försvarsmateriel att det är viktigt att Finland bedriver ansvarsfull vapenexport. Finland bör inte exportera försvarsmateriel till länder som gör sig skyldiga till anfallskrig, kränkningar av humanitär rätt eller systematiska kränkningar av de mänskliga rättigheterna. Kontrollen av vapenexport måste också omfatta vapenimport, och en bedömning av de mänskliga rättigheterna och beaktandet av målen för humanitär rätt måste ingå i all vapenhandel. Finland bör också aktivt övervaka vapenexporten och omedelbart förbjuda all vapenexport till länder som kränker de mänskliga rättigheterna, såsom Turkiet och Israel.

I det rådande världsläget är det också viktigt att stödja Europas egen försvarsindustri. De europeiska länderna bör därför i första hand köpa försvarsmateriel i Europa.

Avvikande mening

Jag föreslår

att försvarsutskottet beaktar det som sägs ovan.

Helsingfors 11.3.2025

Laura Meriluoto vänst